

BRÁNA

měsíčník sboru Českobratrské církve evangelické
v Praze-Braníku

XXVIII. ročník

číslo 11/listopad 2022

Gedeon a dorost – čtěte na straně 7

VÍTEJTE!

PRAVIDELNÝ SBOROVÝ PROGRAM

Neděle	9.30	bohoslužby (1. neděle v měsíci rodinné, 3. neděle sv. večere Páně)
	14.00	bohoslužby „Společenství Kristovo“
Pondělí	18.00	křesťanství (setkávání všech zvědavých, 2. pondělí v měsíci)
Úterý	7.30	modlitební setkání
	8.00	společné čtení nábožensky vzdělávací knihy
	9.00	hEaVEN (setkání malých dětí s rodiči)
Středa	17–18	práce na skalce + posezení u kávy (od jara do podzimu)
	18.00	biblická hodina
	19.30	loutnový koncert (R. Měřinský a jeho hosté, 2. středa v měsíci)
Pátek	16–18	mladší i starší dorost a odrost
	18.00	mládež
Sobota	12–17	rehabilitační centrum EXIT – pomoc lidem bez domova (1. a 3. sobota v měsíci, dočasně pozastaveno)

DALŠÍ INFORMACE na předposlední straně časopisu

Obsah

Editorial	3	Jak uzdravit lidské srdce	12
Staršovstvo		(nová vánoční hra)	
Zápis z 831. schůze 7. 11. 2022 ...	3	Sebehodnota	15
Křest a přivítání	4	v Božím království	
Nikolas, Arleta a Elizabeth-Míkol		Rozhovor	20
Vzpomínáme	5	hádej s kým	
Sváta Karásek a Irena Škeříková		Ester, hluboká nenávisť, ...	21
Tady je Krakonošovo...	5	antisemitismus a Rusko	
(odrostová výprava)		Úvahy nad Úvahami 3	24
Dorostová výprava	7	Proklínání	
Střípky ze staveniště	8	Dopis od nepálské studentky	27
Zpráva stavební komise za říjen		Pozvánky, ohlášky...	28
Branka		Křesťanství	29
pro mladší děti	10	... a tady je stále Krakonošovo	30
pro starší děti	11	aneb znovu odrost, tentokrát	
Říjen v nedělní škole	12	další fotografie k článku ze	
Autorozhovor	14	stran 5/6	
Ivka povídá Ivku		Kontaktní informace, tiráž	31

EDITORIAL

Taky vás vždy překvapí, jak brzy se vždy v obchodech objevují Mikuláši a vánoční stromky? Dříve mi přišlo, že je to snad rok od roku dříve, teď už takový pocit nemám. Jisté však je, že listopad už všeobecně probíhá v očekávání adventu (ten začíná letos už 27. 11.) a Vánoce.

My budeme všichni napjatě očekávat, zda nově vytištěné Brány přistanou opět na parapetu v Evenu, nebo jestli je budeme moci nachystat v novotou vonícím kostele. V době psaní tohoto textu to stále není jasné, pevně však doufám, že alespoň první adventní svíčku už budeme moci zapálit ve zrekonstruovaných prostorách.

Co se týče mě, mám očekávání ráda. Zvláště v náročných časech neustálého učení na vysoké škole jsem vždy chtěla mít před sebou něco, na co se můžu těšit. Myslím, že je však důležité odlišit očekávání a čekání. Člověk nemůže žít tak, že stále na něco čeká a věří, že až se ona věc stane, bude se mít konečně dobře. Většinou to tak totiž není. I po složení té nejtěžší zkoušky jsem kolem brzy začala vidět spoustu dalších problémů a překážek. Musela jsem se učit radovat se i z chvil, které teprve vedou k tomu, na co se tolik těším. Žít více v přítomnost mi teď pomáhá i náš malý Jonátanek, který se raduje z každého zvířátka nebo třeba popelářského auta, které potkáme na procházce. To už je takový dar od dětí.

Jako křesťané očekáváme příchod Ježíše a jeho království. V adventním čase si to připomínáme i řadou akcí v našem sboru. Není to jen vánoční hra, ale třeba i adventní biblická hodina nebo akce Křesťanské Vánoce.

A tak vám přeju krásný čas očekávání, adventu, ale taky šťastné prožívání a ocenění těch chvil, co jsou teď, i když máte třeba zrovna náročnější období.

Milí bratři a sestry, přeji vám krásné listopadové čtení!

Eva Friedrichová

STARŠOVSTVO

Zápis z 831. schůze (7. 11. 2022)

Přítomni: Bedrník, Drápal, Friedrich, Jungwirthová, Kolář, Mazná, Pechar, Plhák, Procházková, Slabý, Stralczyňská, Zvánovec.

Staršovstvo zahájilo svou 831. schůzi biblickým úvodem bratra Zvánovce na téma Ohlížení se. Po zpěvu písně Kdo chce dál se staršovstvu představil nový člen sboru Vilém Starosta.

Komise pro rekonstrukci informovala, že neděli 13. listopadu bude nutné ještě strávit v Evenu a směřujeme k návratu do kostela 20. listopadu.

Je zřejmé, že i po přestěhování bude ještě zapotřebí celá řada dodělávek, z nichž některé lze dokončit až na jaře.

Proběhla konzultace s umělkyní, která má na starosti obnovu kreseb na nosnících.

Pokračuje zkoušení vánoční hry v Evenu. Řeší se technické věci související s rekonstrukcí (stavba pódia, ovládací pult, osvětlení).

Komise pro zahradu nadále řeší výsadbu nového živého plotu. Probíhá také komunikace s MČ Praha 4 o možnosti umístit jej na straně u dětského hřiště z vnější strany pozemku.

Staršovstvo ve spolupráci s mládeží hledá termín brigády na zahradě.

Máme nový spořicí účet u Fio banky. Řešíme další pojištění našich budov.

Slavnostní otevření kostela je plánované na 19. 2., kdy bude hotova i většina následných prací. Kromě toho proběhne představení nových varhan v jiném termínu.

Péči o nástěnky byla pověřena Alena Heřmanová.

Opět se zapojujeme do akce Křesťanské Vánoce, která má za cíl přiblížit veřejnosti křesťanské pojetí Vánoc a to mimo jiné prostřednictvím prohlídek betlémů.

Úspěšně proběhly dorostová i odrostová podzimní výprava dorostu, jejich organizátorům děkujeme.

Zapsal Tadeáš Friedrich.

KŘEST A PŘIVÍTÁNÍ

**23. října byl pokřtěn Nikolas Molokanov a do sboru byla přivítána Arleta Slabá.
6. listopadu byla pokřtěna Elizabeth Míkol Horynová.**

VZPOMÍNÁME

16. 10. jsme si na hřbitově v Motole připomněli nedožitě *osmdesáté narozeniny Svatopluka Karáska*, od jehož u úmrtí uplynou v prosinci 2 roky, a 17. 10. u Martina ve zdi *desáté výročí úmrtí Ireny Škeříkové*. Oba byli výborní hudebníci a kazatelé naší církve.

TADY JE KRAKONOŠOVO

Tady je Krakonošovo! To byla první informace, na kterou narazili účastníci podzimní výpravy branického odrostu (12–15 let). Pohybovali jsme se totiž v Podkrkonoší, na místě legendárního tábořiště Pecka, a celou pětidenní výpravou nás provázel Krakonoš (Míša Trinity Mazná), Trautnberk (Pája Kroužková) a Ančebuhajnej (Markét Pincová).

Společně s nimi jsme hráli hry – museli jsme například zmapovat okolní města a ochránit je před rozličnými katastrofami meteorologického rázu, které na ně Krakonoš seslal, nebo se na Trautnberkův rozkaz nepozorovaně dostat na Krakonošovu zahrádku, kde rostly ingredience na oběd. Mírnou čáru přes rozpočet nám udělali jen udivení kolemjdoucí houbaři, kteří stihli část jídla a Krakonošova kvítí pobrat, ještě než jsme k tomu pustily děti. (Přesto jsme se najedli dosyta!) Vrcholem rivality mezi Krakonošem a Trautnberkem se pak stal sobotní konflikt, během něhož si krkonošští pánové usmysleli, že porovnejí, kdo má lepší čeládku. Vyslali tedy své čeledíny a děvečky na dlouhou cestu plnou strastiplných úkolů. Obě skupiny k tomu dostaly speciálně

vycvičené elektronické sojky práškačky. Zvítězil Krakonošův tým, navzdory domněnkám některých dětí to však nebylo předem určeno. ☺ Cesta končila u bývalé tvrze Zátluky na ostrůvku uprostřed rybníka, kde všichni rádi spočinuli u táboráku.

Biblické programy byly tentokrát opravdu *biblické*. Společně s kluky a holkami z odrostu jsme se totiž zamýšleli nad tím, jak se dá různými způsoby pracovat s Biblií – zkoušeli jsme třeba napodobit evangelistu Marka a napsat svá vlastní evangelia, vysvětlit dnešními slovy, jak chápeme víru a Ježíšův příběh my. Vznikla tak spousta nových evangelií a doufáme, že se nám k Vánocům podaří vydat jejich sborník pod názvem *Peckový zákon*.

Počasi bylo skvělé, prosluněné, stejně jako nálada mezi účastníky i vedoucími. Spolu jsme zažívali silné chvíle, zpívali, modlili se, sdíleli radosti i starosti a bylo nám zkrátka dobře. Snad nikoho nepohorší, když řeknu, že jsme občas zakoušeli, jaké je to Boží království na zemi. S vděčností se těšíme na další akce!

Pavλίna Kroužková

a na 30. straně najdete ještě dvě fotografie

DOROSTOVÁ VÝPRAVA

Já, Gedeón, syn Jóaše Abízerského, vám chci vypravovati, jak Hospodin jednal a jakou roli v tom já měl. Jednoho dne jsem mlátil obilí v lisu, abych se ukryl před Midjánci, a přišel za mnou Hospodinův posel, že vysvobodím Izraelce z rukou Midjánců. Poslal mi na pomoc spoustu pomocníků, kteří hned, jakmile se se mnou seznámili, prokázali, že mi rozumí, a za pomoci velké děrovačky mlátili obilí a zdatně se přitom ukrývali před Midjánci. Ochotně mi také pomohli při kácení Baalova posvátného sloupu a div se nepřetrhli, když mi pomáhali se stavbou Hospodinova oltáře. Dal jsem jim za to kus hlíny.

Když jsem se dotazoval Hospodina, tak mi pomohli sehnat ovčí rouno. Z plachet postavili výborné chlévy a prokázali, že dobře znají své ovce nejen jménem a jsou jejich pravými dobrými pastýři. A proto jim nečinilo žádné potíže darovat mi dostatek rouna, abych se ujistil, že Hospodin po mně chce opravdu to, co jsem si myslel, že chce. Následně z rouna dovedně vyráběli a jiní na můj rozkaz vyráběli pohodně a flusačky. I za to jsem jim dal kus hlíny.

Ani já jsem nevěděl vždy, co po mně Hospodin chce, ale moji věrní mě nepustili a s nasazením všech svých sil mi pomohli vyloučit šifru od Hospodina, že mám poslat domů ty, kdo mají strach. Mnozí mě tehdy opustili, ale moji věrní se

mnou zůstali. Moji věrní byli věrní i Hospodinovi a prokázali, že jsou dobří vojáci, i když se mnoho nepořádných vojáků u potoka poklonilo a položilo zbraň. Největší odhodlání však prokázali, když se se mnou plížili pro informace do midjánského tábora. Tvrdě dřepovali za každý kousek maskáčového oděvu, ale vyplatilo se to. Zpráva, že Hospodin vydá Midjánce do našich rukou, nás velice povzbudila. Za to jsem jim dal také kus hlíny.

Rozkaz, že mají z hlíny uplácat džbán, všechny skupiny bez výjimky splnily a teď to začalo být napínavé. Cesta k midjánskému táboru nebyla snadná, vedla přes mnoho zastavení se složitými úkoly, kde se moji věrní poměřovali v tom, jak dobře znají Písmo,

přírodu, jak dobře se dokáží orientovat v mapě a ovládají jiné praktické dovednosti. Když dorazili k táboru, tak na můj rozkaz zatroubili na polnici a rozbili svůj džbán. Bůh nám daroval vítězství, protože Midjánce pomátl a ti se navzájem pobili.

Jako kořist si mí věrní odnesli hlavy midjánských vojevůdců s velice sladkými mozky. Ptáte se, kdo byli moji nejvěrnější? Byli to samozřejmě brániči dorostáci. Mnohokrát jim děkuji, že mě nenechali ve štychu. Dík ale patří i všem vedoucím (Zdíše Chadimové, Kubovi Bouškovi, Veronice Mazné, Kubovi Cihelnovi, Katce Zvánovcové a Adéle, Tomášovi a Haně Bedrníkovým), manželům Pospíšilovým za skvělé zázemí, vám všem za přímluvné modlitby a Pánu Bohu za ochranu. Děkujeme.

Hana Bedrníková

STŘÍPKY ZE STAVENIŠTĚ

(zpráva komise pro rekonstrukci za říjen)

Konec srpna; spíš půlka září. Konec října? Půlka listopadu... věří tomu ještě někdo? Ve skutečnosti doufám, že jste si tento výtisk vyzvedli již v kostele, který patřičně smrdí novotou. Jestli ne, tak za týden... no fakt ;) V říjnu totiž nabraly práce pořádné obrátky a každý týden jsme se mohli těšit, co pěkného v kostele uvidíme – natřené stropy, obložené vazníky, zkompletovanou vzduchotechniku, první zásuvky na zdech.

A teď už to vše a ještě víc (snad!) můžete vidět na vlastní oči a vůbec vnímat různými smysly, včetně nového nábytku, nových lavic, starých zrestaurovaných lavic, poctivé podlahy, pěkného sociálního zařízení.

Víme, že pár věcí, které byste moc rádi viděli, ještě nevidíte. To bude možná tím, že chybí světla (místy). A něco zase neslyšíte, protože schází varhany i audiotechnika. Sem tam někde asi čouhá kabel ze zdi nebo chybí lišta. Aspoň si tu

radost z nového nevyplýváme všechnu hned, ještě několik měsíců se bude dokončovat. Pokud vám něco zoufale schází (já mám taky výrazně radši, když záchod má dveře), obraťte se na nás.

Komise pro rekonstrukci děkuje za veškerou podporu. Ještě v ní prosím neustávejte.

David „Blaf“ Slabý

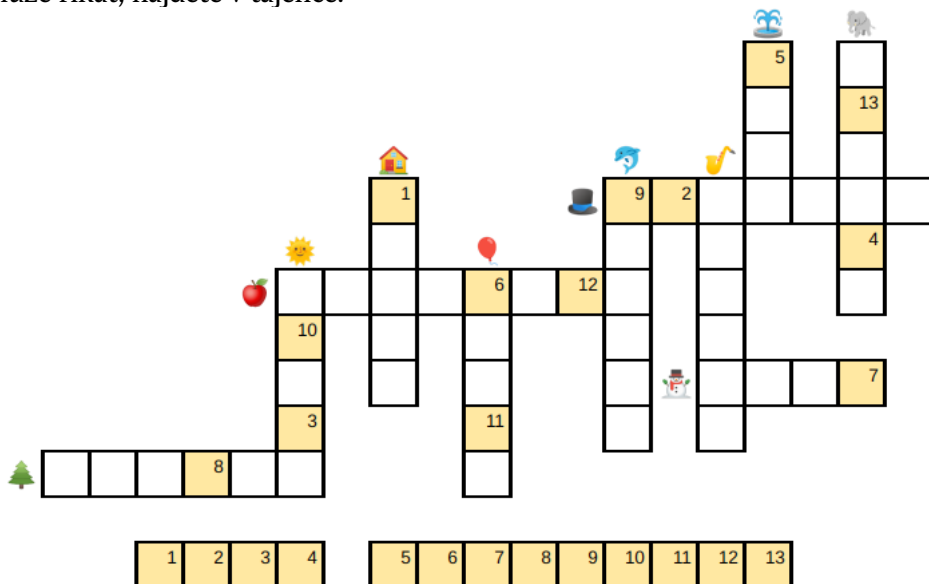

BRANKA...

... pro mladší děti: Návrat domů

Milé děti,

chodíte rády do nedělký? Ano? Tak to pro vás bude určitě hračka vylustit tuhle křížovku. A kdyby ne, nevadí. Dospěláci vám mohou pomáhat. Koneckonců my všichni v životě potřebujeme pomoc Pána Boha. Jak se takové Boží pomoci taky může říkat, najdete v tajence.

- Židé se vraceli z Babylonského .....
- Ester byla babylonská ....., manželka Achašvéroše
- Lidem, kteří v chrámu přinášeli oběti Bohu, se říká .....
- ..... jsou veliká vrata v hradbách a taky tenhle časopis
- Místo v chrámu, na kterém se Bohu přinášely oběti, je .....
- Slavnostní jídlo se spoustou dobrot, které pořádala třeba Ester pro krále a Hamana, je .....
- Vysoká zeď kolem města, třeba taková, kterou stavěl Nehemiáš kolem Jeruzaléma, se jmenuje .....
- Speciální dny, kdy se nepracuje a slaví a připomíná něco důležitého, třeba ....., Púrím na památku příběhu o Ester nebo Vánoční ....., na připomínku narození Pána Ježíše
- Tomu, když se někdo dobrovolně vzdá jídla (a někdy i pití), se říká ....., třeba jako to dělala Ester, když se chystala prosit krále o milost pro Židy

Nehemiáš byl královský....., naléval králi víno a naslouchal mu
 Kůl, na který chtěl Haman pověsit Mordokaje, je něco jako šibenice nebo .....,
 na kterém visel Pán Ježíš

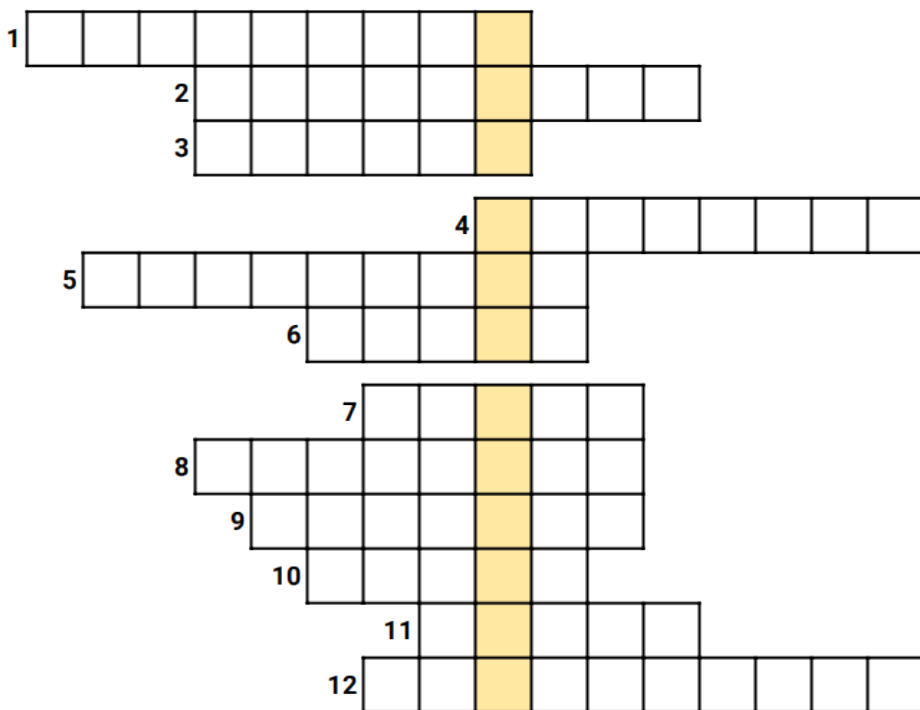
... pro starší děti: Zpátky ze zajetí

Milí příznivci rébusů,

dnes vás čeká zapeklité křížovka plná jmen, souvisejících s návratem Židů z babylonského zajetí. A protože v Bibli je spousta jmen a žádný jmenný rejstřík, přidávám tentokrát výjimečně i nápovědu.

Tajenku doplňte na chybějící místo biblického verše a zjistíte, co je skutečně důležité pro úspěch v životě každého člověka. A myslím, že to bylo to nejdůležitější i pro úspěšný návrat Židů z Babylona.

Bůh mi řekl: „Stačí, když ... ..; vždyť v slabosti se projeví má síla.“

- 1) Judské město, ve kterém byl Hospodinův chrám.
- 2) Judský místodržitel v době návratu Židů z babylonského zajetí.
- 3) Kněz, znalec Božího zákona, podle kterého se jmenuje jedna biblická kniha.

- 4) Žid přesídlený do Babylona, který vychovával Ester, dceru svého strýce.
- 5) Babylonský král, manžel Ester (jiným jménem Artaxerxés).
- 6) Prorok, který po návratu z babylonského zajetí káral Izraelce, že se starají jen o své domy, a chrám je v troskách.
- 7) Oblíbenec krále Achašvéroše, chtěl zabít Mordokaje a všechny Židy.
- 8) Číšník krále Artaxerxa, zorganizoval obnovu jeruzalémských hradeb. Jmenuje se podle něj biblická kniha.
- 9) Město, kam byli přesídleni Židé králem Nebúkadnesarem a kde byli dlouho v zajetí.
- 10) Babylonský král, který umožnil Židům návrat do Judska, podpořil stavbu chrámu a vrátil Židům zlaté a stříbrné chrámové nádoby.
- 11) Babylonská královna židovského původu, která překazila Hamanovy zákeřné plány.
- 12) Babylonský král (v knize Ester nazývaný Achašvéroš), vládl v době, kdy se do Judska vrátil znalec Mojžíšova zákona Ezdráš.

Náповěda pro ty, kterým křížovka připadá příliš těžká: *Kýros, Ester, Babylón, Ageus, Mordokaj, Ezdráš, Achašvéroš, Jeruzalém, Haman, Zerubábel, Artaxerxés, Nehemiáš.*

David a Běta Slabí

ŘÍJEN V NEDĚLNÍ ŠKOLE

Na podzim v nedělní škole probíráme příběhy o návratu Izraelců z babylonského vyhnanství domů, do Jeruzaléma. Jeden z nich byl o tom, jak Izraelci vedle obnovy vlastních domovů (kdo by nechtěl mít domov se svojí vlastní postýlkou) znovu vybudovali zbořený chrám.

Chrám můžeme přirovnat k dnešnímu kostelu, a tak jsme si s dětmi povídali o tom, proč chodíme do kostela. Může to být jednoduše takový druhý domov, kam chodíme na bohoslužby, kde se modlím, čteme z Bible, snažíme se pochopit, co nám říká Pán Bůh, a povídáme si o tom.

Díky tomu všemu nacházíme v kostele útočiště před různými nepříjemnostmi a místo pro společnou radost. Asi jako když zvířátka hledají úkryt, ve kterém by přečkala zimu a zároveň tam mají něco dobrého na zub.

A nesmíme zapomenout, že se v kostele setkáváme s lidmi, se svými sestrami a bratřími. Někdo je povídavý, někdo mlčenlivý, s někým si rozumíme, s někým

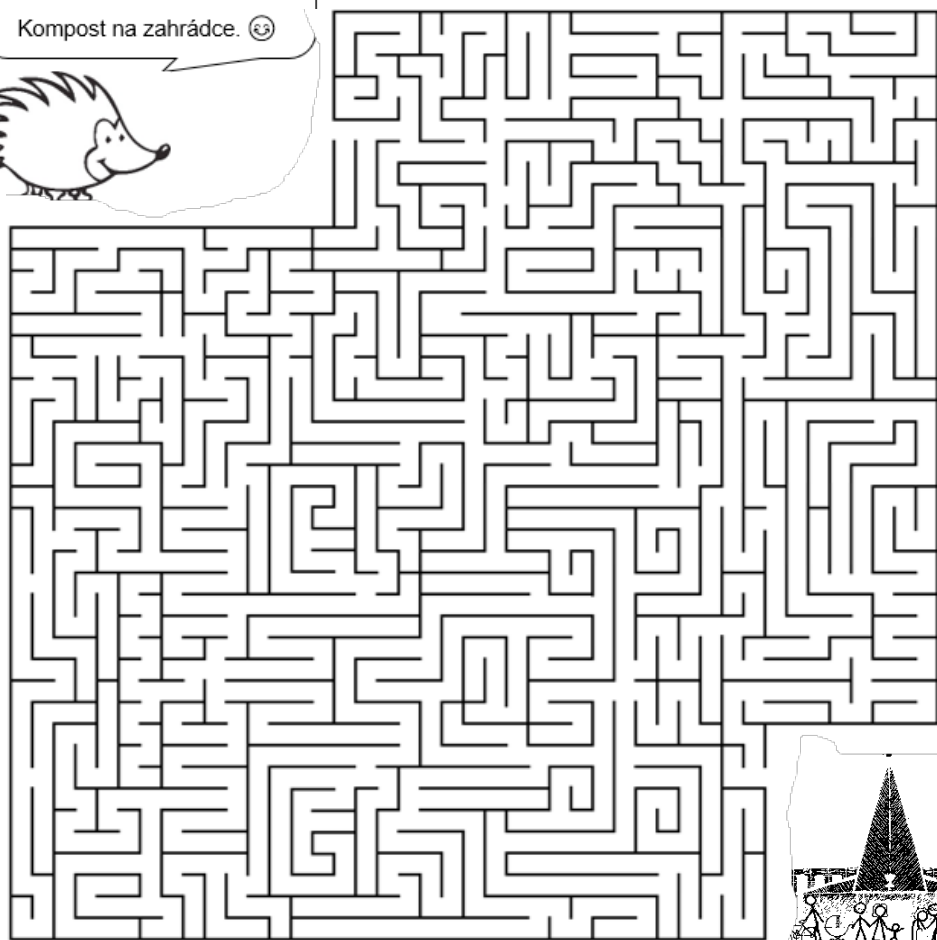
zase tolik ne, někdo je poslušný, někdo trochu zlobí, s někým se dobře známe, s někým nikoliv a někdo do kostela jen nakoukne. Někdo je v kostele jako doma, někdo třeba ne a je ze všeho vyjukaný a ostýchavý. Každopádně jsme s dětmi došli k závěru, že by kostely měly být otevřeny pro všechny a každý tam má své místo. ☺

Těšíme se, až děti uvítáme v našem kostele po jeho rekonstrukci!

A. Burjánková
s poděkováním B. Slabé za obrázek kostelíka

Kudy do branického kostela?
Slyšel jsem, že je tam dobrý
úkryt.

Kompost na zahrádce. ☺

AUTOROZHovor

Ivka zpovídá Ivku

Všichni členové staršovstva byli požádáni redakcí Brány, aby sepsali samorozhovor...

■ *Jak se vlastně jmenuješ? Iva, Ivana, Ivka?*

Jsem Iva, ale od mala jsem ve škole mívala nějaké trochu divné zdrobněliny, například Ivík. Když jsem pak začala chodit se svým mužem Pavlem a jeho bratr se oženil také s Ivou, byly jsme dvě Ivy Jungwirthové. Vznikaly kolem toho komické až tragikomické záměny. Třeba po zjištění, že náš dvouletý syn Matěj skoro neslyší, volala Pavlova babička druhé Ivě Jungwirthové a tragickým hlasem jí popřála upřímnou soustrast. Švagrová se strašlivě vyděsila, že měl někdo autonehodu. Takže mně se pak začalo říkat Ivka.

Ty zdrobněliny jsou vzhledem k mým 149 cm asi logické. Teď už jsem pro všechny Ivka, dokonce i mí klienti mi tak říkají. V Čechách to působí trošku infantilně, ale třeba na Slovensku je Ivka nebo Janka úplně běžný tvar.

■ *Jak ses ocitla v Braníku?*

Celý život bydlíme hned za vodou, nejdřív na Barrandově a teď už pátým rokem v Hlubočepích. Přesto jsme dvacet let chodili do sboru ČCE ve Vršovicích, prostě proto, že jsme tam kdysi ještě za socialismu zakotvili v mládeži. Když ale naše čtyři děti odrostly a přestaly s námi do kostela chodit, rozhodli jsme se, že potřebujeme změnu a zamířili do Braníka. Jednou z výhod je třeba to, že do kostela nebo na star-

šovstvo jezdím na kole, nebo chodím přes most pěšky.

■ *Co je tvoje práce?*

Původním vzděláním jsem elektroinženýrka a při dětech jsem ještě vystudovala psychologii. Pracuju celý život de facto jako sociální pracovnice v rané péči pro rodiny dětí, které špatně slyší, ale věnuju se i diagnostice dětí s postižením sluchu.

Navíc mám ve Střešovicích soukromou psychologickou praxi. Práce mám spoustu, ale je to pro mě velký zdroj radosti a naplnění. Ve volných chvílích se snažím být co nejvíce s našimi dvěma vnuky. Jonathan bydlí za rohem od nás, Kilian je teď s rodiči na několik let v USA.

■ *Co tě baví?*

Chůze po městě i v přírodě. Kytky, botanika, péče o zeleň svoji i okolo mě. Divadla, s naší divadelní skupinou chodíme skoro jednou týdně na představení pražské alternativní scény, Praha je pro to ideální město. Klasická hudba i indies kapely. Knížky typu „fikce“. Vaření a hlavně pečení. Jídlo. Šití patchworkových dek. Hospoda po divadle s kamarády.

■ *Co tě trápí a štve?*

Rusko a jeho agrese na Ukrajině. Klimatická změna. Snaha relativizovat zlo a nenazývat věci pravými jmény. Občas vlastní lenost a pohodlnost. V osob-

ním konfliktu neochota podívat se na problém očima toho druhého.

■ *Životní heslo?*

Zázitek nemusí být pozitivní, hlavně když je intenzivní. A ještě jedno, kte-

ré mám asi od svého táty a které úplně nezapadá do naší současné představy o tom, jak být zdravou a celistvou osobností – sebechvála smrdí. ■

SEBEHODNOTA

v Božím království

Na sborové dovolené jsem měla program na téma „Sebehodnota v Božím království“ – stát se tím, kým skutečně mohu být... a byla jsem požádána o uveřejnění v Bráně.

Píseň: *Už přijíždí vlak Boží*

CESTA DO BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ

Nechci, aby dnešní zamyšlení bylo jako kázání, a tak použiji různá přirovnání, příklady, příběhy i písničky.

Představte si, že jedete do cizí země. Určitě jste všichni někde v cizině byli. Platí tam jiné zákony, v něčem jiná kultura, zvyky, hodnoty a jiné způsoby chování. V cizí zemi se chováte podle jejich pravidel, třeba – při řízení autem – dodržujete jejich nejvyšší rychlost na dálnici.

Když jsme byli na dlouhodobém pobytu v Americe, tak jsem tam mnoho věcí oceňovala. Líbilo se mi, že ve všedním životě vycházejí z toho, že poctivost je normální. U vstupu do rezervace je kasička, kam hodíte vstupné, totéž je při placení v kempu. A ano, občas to někdo zkontroluje, ale *počítá se s tím, že zaplatíte, i když vás nikdo nevidí a přímo nekontroluje.*

Některé věci se v cizině nedělají a dělat nesmí. Třeba v New Jersey se nesmí čurat v parku, ani v nejhlubším křoví, za to byste mohli jít do vězení.

Já jsem v Americe jezdila autem a převzala jsem určitou ohleduplnost a laskavost k ostatním. Například zastavit a umožnit lidem přejít mimo přechod, když jsem jela v malých uličkách.

Jako řidička jsem pak byla američtější než Američani. Užívala jsem si to. Mohla jsem si to dovolit, protože jsem tam žila bez každodenního pracovního stresu.

A tak se stalo, že jsem něco z toho cizího a dobrého, přijala. Nějakým způsobem jsem přestala být cizincem, *zvnitřnila jsem si to a vzala jsem to s potěšením za své.*

A nějak takhle si představuji, že můžeme vstupovat do Božího království. Plně se stát občany tohoto světa a pozvaní na cestu do Boží země, do *duchovní reality*, kde je mnoho věcí jinak. I tam se musíme zorientovat, rozhlédnout se... a můžeme se k něčemu se připojit a něco vzít za své. Neměli bychom to propást. A teď příběh.

Četla jsem mnohokrát o tom, že když se někdo přistěhuje v Americe do sousedství, tak vám tam sousedé udělají koláč na uvítanou. Těšila jsem se, ale nikdy se nám to nestalo.

A pak se po půl roce, těsně před tím, než jsme se odstěhovali zpět domů, přistěhoval do přízemí našeho domu mladý mexický pár. Upekla jsem koláč. (Američtější než Američani.)

A nejen to. Když jsme si najali byt, tak byl zcela prázdný. Jen koberce, v kuchyni sporák, lednice, myčka a víc nic. Všechno, úplně všechno, jsme si museli opatřit.

Domovník mi říkal, že ti mladí dole jsou velice chudí, že vůbec nic nemají. A protože my jsme odjížděli domů, chtěla jsem jim naše vybavení bytu – stůl, židle, křeslo, pohovku, pokrývky, nádobí, mixér – darovat..

Zazvonila jsem na ně – tūkala. Nic. Byli doma, ale neotevřeli. Tak znova a znova a neotevřeli. Později jsem zahlédla z balkónu, že ten mladý muž venku kouří. Sešla jsem, předala koláč a nabídla, co si mohou vzít hned a co později, a domluvili jsme se kdy.

A mě ten příběh přišel až symbolický. Nic nemáte, vše potřebujete a je tu skvělá šance, že všechno dostanete. A vy, vy musíte otevřít.

I my můžeme vstoupit do Božího království, abychom dostali všechno – ale i my se tomu musíme otevřít.

Je dobré a potřebné si položit otázku, kde vlastně jsem na té cestě do Božího království.

Nevstoupila jsem...? Váhám? Nevím, jaké to vlastně bude...? Bojím se spolehnout? Zabloudila jsem a nevím, jak se vrátit...? Jsem na cestě a jdu, byť nedokonale, dopředu? ... Stojím a potřebuji se nechat obnovit?... Hořím nebo vychládám?

JAK SE STANEME OBČANY BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ?

Vstupní vízum do BK má jednoduchý „formulář“. Tak jako podepisujete, že nemáte nic k proclení, tak tady je potřeba si uvědomit, rozpoznat a přiznat si, že před Boží tváří nemáme vůbec nic.

Píseň: Před tvou tváří Pane nemám vůbec nic

OBČANSTVÍ V BOŽÍM KRÁLOVSTVÍ

Je rozdíl, jestli jste v cizí zemi jako turisté, cizinci emigranti, nebo plnohodnotní občané toho státu. Jako občané státu máte na něco nárok a přístup ke zdrojům, k určitým službám.

To, jak se člověk stane občanem Božího království, je proces. Někdy je krátký, někdy i dlouhý, u každého vypadá jinak.

Je to rozpoznání a rozhodnutí, kdy ze srdce uvidíme a vnitřně se „podepíšeme“ pod prohlášení:

Před tebou Pane nemám vůbec nic, jsem hříšný člověk. Kriste, potřebuji tě. Prosím, pomoz mi...

Jako občan Božího království uznáš svrchovanost vládce. Víš, že mu nemáš co nabídnout, nic nepřinášíš, žádný výkon nebo zásluhy, nic – jen sama sebe.

Král očekává, že občanství přijmeš v naprosté opravdovosti, že to nejsou jen prázdná slova, formulka, ale že za tím stojíš celou bytostí.

Král to bere vážně a občas s některým občanem hovoří, zjišťuje, jak tomu rozumí.

Podpisem to totiž nekončí. V Božím království nejsme sami, není to jen otázka vztahu ke králi, ale i ke spoluobčanům a k sobě. A začneš se ptát, jak tedy být plnohodnotným občanem, protože máš pocit, že tím občanem ještě nejsi tak naplno, jak by sis přál.

A zjistíš, že tam existují „kurzy“, jak se stát dobrým občanem Božího království, a začneš chodit pravidelně do nedělního kurzu, aby ses dozvěděl, co máš dělat. Tam se hodně mluví o králi – kdo a jaký je. Spravedlivý, fakt sympaták. Dokonce mají nějaké prastaré knihy plné svědectví o tom, jak se ten král staral o svůj lid.

Ty příběhy vycházejí z toho, že stvořitelem všeho i veškerého života je Bůh... tak totiž tomu králi říkají.

Bůh je dárce života, je dárce *mého* života, to, že jsem tady je jeho volba, záměr, dar.

Král je Stvořitel, Vykupitel, Potěšitel – ti tři to řídí v naprosté jednotě.

Bůh Stvořitel je pro naše téma sebehodnota moc důležitý.

Dostáváme se k tématu sebehodnota. U toho pojmu se zastavím. Sebehodnota je to, co se odehrává uvnitř nás. Je tvořena tím, co si o sobě skutečně myslím, jak se vnímám, jak si uvědomuji, kdo a jaká jsem. To, jakou mám hodnotu sama pro/za sebe, to mě a můj život zásadně ovlivňuje.

Mohu být v souladu sama se sebou, přijímat se a dobře prožívat svoji hodnotu. Nebo z toho, co vnímám bolestně jako svůj deficit, opakovaně jednat a reagovat pokřiveně. Například se stále a stále dožadovat uznání..., tak je to jako černá díra.

Naši hodnotu nám zprostředkovává, potvrzuje nebo vyvrací, naše okolí. A naše sebehodnota na druhých také do velké míry závisí.

Kdo jsme, jak nás lidé okolo vidí, o tom dostáváme zpětnou vazbu. Od rodičů, vrstevníků, přátel, nepřátel. Pochvala, ocenění, uznání, obdiv, napomínání, kritika, ponižování, zpochybňování.

A abychom věděli, komu za všechno, co máme, vděčíme, tak zazpíváme píseň: *Všechno co mám, je Pane tvé*

ZPÁTKY K NAŠÍ CESTĚ BOŽÍM KRÁLOVSTVÍM

Psycholog Radek Ptáček říká: To, co si pouštíte dovnitř, to ve vás pak nějakým způsobem žije a formuje váš pohled na svět. A nepochybně i na sebe. Tak si otevřeně pusťte dovnitř to, *jak Král v Božím království vidí moji hodnotu*. Protože *s tím příchodem a pobýváním v Božím království jsme pozváni ke změně pohledu na sebe*.

Boží království a sebehodnota: Jak člověk chodí do nedělních kurzů (na bohoslužby), skládá si to jako puzzle do obrazu a uvidí si dvě opravdu zásadní věci:

1) Moje hodnota je v tom, že jsem *Boží stvoření*. Asi se mi líbí víc vyjádření *jsem Bohem stvořená, jsem dílo Božích rukou*. O tom napsal dávný král David oslavnou píseň a v Ž 139 vyznává: *Tys to byl... v životě mé matky jsi mě utkal... toho jsem si plně vědom*.

Jsem Bohem stvořená jako jedinečné, neopakovatelné, originální Boží stvoření. Jen jedna Marta, jen jediný ty a jen jediná ty. Až tak jedinečné, že nikdo na světě nemáme stejné otisky prstů. (sedm miliard), sken sítnice oka, hlas. Jako kdybychom měli *na sobě cedulku jako v obchodě: Vyrobeno Bohem. Nejlepší, nejluxusnější značka. Tady se hodí fráze – to je Boží...*

2) Moje hodnota je, že v Božích očích jsem *Boží dítě*, mám pro něj *stále hodnotu jeho dítěte* – pořád jsem jeho. Když se vám narodí vlastní dítě, tak je to úžasné miminko, s žádným jiným dítětem nezaměnitelné, protože tohle je vaše... Bůh nás vidí každého takhle individuálně.

A člověk po kurzu promýšlí, co to znamená, že má hodnotu Božího dítěte, pak mu to dojde. Na téhle zemi je všechno o výkonu, ale v Božím království je to jinak. Ta hodnota Božího dítěte není ničím podmíněná. Nemůžu pro to udělat nic, abych si to vysloužila, a nic, abych o to přišla. Je to nezrušitelné.

Jsem milovaná, když se mi něco skvěle podaří, ale i když se to vůbec nepodaří. (Protože láska není o výkonu.) Jsem milovaná, i když selžu a zklamu, pořád mám stále hodnotu Božího dítěte. Když to přijmu a budu sebe vnímat jako Boží stvoření a Boží dítě, tak to bude prorůstat i do prožívání mé vlastní hodnoty. A taky můžu Krále poprosit, aby mi v tom pomohl...

Modlitba: *Pane, prosím tě otevři naše oči a uši a srdce, ať uvidíme a uslyšíme a přivlastníme si, že jsme tebou stvoření a že jsme tvoje milované děti. Amen.*

Píseň: *V království Božím místa dost, dál kdo chce vejít vzácný host...*

Cesta Božím královstvím je cesta ke svobodě a když Bůh a Bible bude ta základní čochka, kterou se díváme na svět, na ostatní i na sebe, tak nás od mnohého osvobodí.

- Budu víc svobodná od přílišného starání se, co řeknou lidi, co si budou o mně myslet. Protože si budu spíš klást otázku, jak mé rozhodování vidí Bůh.
- Budu víc osvobozená od neustálé potřeby nechat si potvrzovat svoji vlastní hodnotu uznáním od druhých, protože budu odečítat svoji hodnotu z toho základu, jak mě vidí Bůh.
- Budu víc osvobozená od stylizace prezentovat se tak, jak bych chtěla, aby mě ostatní viděli, protože před Bohem mohu být beze strachu autenticky sama sebou.
- Budu víc osvobozená od srovnávání se s ostatními, protože budu vědět, že každý z nás, i já, máme různá obdarování, které potřebujeme ke své cestě do Božího království...
- Budu víc svobodná ke spokojenosti s tím, co mám a nebudu se deprimovat negativními výroky o sobě, jak jsem hrozná, protože.....to bych pomlouvala Boží výrobek.

Píseň: Vstaň a hledat pojd' tu zem...

A NA ZÁVĚR SILNÝ PŘÍBĚH.

Jeniffer Teege se narodila v Německu v roce 1970. Byla to malá německo-nigerijská míšenka a byla dána do adopce v 7 letech po pobytech v institucích. Dostala se do láskyplné rodiny. Měla však pocit, že jí něco schází, jakoby jí kus chyběl a mívala deprese. Studovala, cestovala, vdala se a má dvě děti. Jednou si z regálu ve veřejné knihovně vzala knihu a zjistila, že poznává obrázek ženy na přebalu a uvedené jméno má i ve svém rodném listu. Byla to její maminka.

Z knížky pak zjistila, že její dědeček Amon Göth patřil k nejbrutálnějším dozorcům v koncentračním táboře v Krakově, byl to ten obávaný velitel ve filmu Schindlerův seznam. Zhroutil se. Ten šok byl obrovský. Kdo jsem, ptala se? Je nějaký nacistický gen, který jsem zdědila? Trvalo jí roky, než se se vším vyrovnala. Ale dokázala jít dál a napsala o tom knihu „Dědeček by mě zabil“... no, protože byla napůl černoška.

Jistě chápete, jak taková informace člověka zasáhne a promění, projdete katarzí.

Ale i my možná máme pocit, že nám něco schází, jako by nám kus chyběl. A je tu prastará kniha na regále, která nám pravdivě říká, kdo jsme, a nabízí proměnu pohledu na svět, na ostatní i na moji hodnotu.

Nechme v sobě rozsvítit trochu Božího světla!!!

Marta Drápalová

ROZHOVOR HÁDEJ S KÝM

■ *Dlouhodobé pěstounství vám změnilo život? Jak to u vás začalo? Od rozhodnutí po výchovu, zkuste to našim čtenářům přiblížit.*

Pěstounství nám život nezměnilo. Žili jsme s dětmi, které časem vyrostly a teď zase žijeme s dalšími dětmi.

Jak to u nás začalo? Nebyl to žádný blesk z čistého nebe, že bychom se ráno náhle probudili s nápadem vzít si z dětského domova dítě. Žijeme s tou myšlenkou už velmi dlouho. Když jsem měla své první dvě děti ještě malé, zorganizovala jsem s kamarády z branické mládeže „venčení“ dětí z dětského domova z Prahy 2. Tehdy to šlo. Byla devadesátá léta. Tenkrát se stačilo identifikovat jako člen ČCE, domluvit se s paní ředitelkou a do každé volné ruky, kterou jsme měli, jsme dostali jedno dvou až tříleté dítě. Jezdili jsme s nimi na výlety tramvají, na Letné pouštěli draky, u nás doma s houfem dětí zdobili vánoční perníčky. Cizí lidé nás oslovovali v městské dopravě a chtěli nám dávat peníze, abychom dětem z děčáku něco koupili, tak moc bývaly tenkrát děti z ústavu podstrojené.

Potom, když jsme pro děti ze sboru pořádali letní tábory, brala jsem na ně každý rok několik dětí z dětských domovů. To už byly mnohé domovy zásobovány bohatými sponzory, děti tam vlastnily horská kola, která běžná rodina svým dětem nekoupí a tyto ústavní děti, obklopené drahými materiálními věcmi, se dostávaly do dospělého života se zkresleným pohledem na život. S po-

citem, že na všechny ty drahé věci „mají nárok“. Děti bez vzdělání, bez potřebných rodinných, pracovních i finančních návyků se na prahu dospělosti bohužel velmi často potýkaly s prostitucí a kriminálem. Nevěděly, jak jinak se dostat k věcem, na které byly zvyklé.

Z té doby mi utkvěl smutek z toho, jak malou šanci tyto děti mají prožít normální život ve fungující rodině, mít pevné zázemí a připravit se na dobrý start do života.

■ *Vy jste si vybrali děti? Nebo děti vás? Nebo úřady?*

S výběrem dítěte, které chcete přijmout do dlouhodobé pěstounské péče, je to v Praze jednoduché. Sepíšete co nejpřesněji představu o svém budoucím dítěti. Věk, pohlaví, etnikum, prostředí, z jakého pochází, zdravotní stav, jaký jste schopni zvládnout, atd. A hlavně se za to modlíte. Protože tam na druhé straně, za pracovním stolem na magistrátu sedí nějaká slečna, která týden co týden porovnává vaši žádost s aktuální nabídkou odložených dětí, mezi kterými vybírá to budoucí vaše, které vám nabídne k seznámení. A pak se modlíte za moudrost a správnou volbu, abyste dostali jistotu, jestli vybrané dítě přijmout, nebo hledat dál. Pokud je dítě větší a už svou situaci trochu chápe, překvapí vás, že ještě než se rozkoukáte, první rozhodnutí přijde od něho. Lukáška nám v Klokánku popsali jako uzavřeného introverta, který se s cizími lidmi moc nebaví. Ale hned při první návštěvě po nás doslova sko-

čil a zamluvil si s námi pro sebe a sestřičku výlet do zoo, abychom si druhou schůzku náhodou nerozmysleli. Děti potřebují rodinu. Takhle jednoduché to je.

■ *Představa je stejná jako skutečnost?*

Samozřejmě, že není. Stejně jako u vlastních dětí. Dítě je dar, jedinečná osobnost, kterou si nenaplánujete.

■ *Doporučili byste dalším párům, aby se o pěstounství snažili?*

Pokud to tak cítí, pak ano. Nepříbuzenských dlouhodobých pěstounů je žalostně málo. Všechny informace spojené s pěstounstvím, právem, psychologii a traumaty opuštěných dětí se zájemci dozví během rozsáhlého školení budoucích pěstounů. Až po absolvování kurzu a závěrečném testu se v rozhovoru s psychologem člověk rozhoduje,

jestli teď, když ví, o čem to je, do toho jde.

Ale můžete zvolit i snadnější a méně zavazující pomoc opuštěnému dítěti, pokud se na dlouhodobé pěstounství necítíte. Tím je hostitelská péče. To je pravidelný a dlouhodobý kontakt s konkrétním dítětem (nebo sourozenci) žijícími v dětském domově. Návštěvami u vás dítěti zprostředkujete možnost zažít fungování běžné rodiny a vztahů v ní, má alespoň ke komu jezdit a rozšíří se mu společenské zázemí.

■ *Když jste děti poprvé vzali do kostela, jak jste je připravili a jak se jim tu líbí?*

Nezpomínám si, že bychom je nějak připravovali. Šlo to plynule. Kam chodíme my, chodí i naše děti. A jsou v našem branickém sboru moc rády a na všechny akce se velmi těší.

Ptala se Jitka Slavíčková.

Jména zpovidaných se dozvíte na konci strany 30.

ESTER, HLUBOKÁ NENÁVIST, antisemitismus a Rusko

Kniha Ester je (pravděpodobně) nejmladší knihou Starého Zákona. Navzdory tomu je její historicita sporná, možná nejvíce sporná ze všech starozákonních knih. Oxfordský biblický slovník z roku 2007 to vidí jednoznačně: Vnitřní nesrovnalosti, nápadně symetrický běh událostí, množství citací dialogů a výrazně nadsazené číselné údaje (časové, finanční a počty lidí), to vše naznačuje, že Ester je fiktivní dílo. Biblický slovník není bible, a to, že je oxfordský, ho nečiní pomazaným. Co se v něm píše o Ester, však vyjadřuje většinový názor dnešních badatelů. Není se co divit. O perských panovnících se toho ví i vědělo dost. Snadná právě proto není ani, historicky vzato, shoda na tom, kým byl král Ahasver. Většinové mínění dnes je, že jím byl nebo měl být Xerxes I. (panoval 486–465 před Kristem, zavražděn), nicméně Josephus Flavius, Septuaginta a středověcí židov-

ští i křesťanští autoři ho ztotožňovali s Artaxerxem a to buď toho jména prvním (465–424), nebo druhým (404–358), výjimečně i třetím (358–338).

Manželka krále Xerxa I. se jmenovala Amestris, přežila zavraždění svého manžela o desítky let a jsou zprávy o tom, že byla velmi krutá. Perští králové si vybírali manželky z okruhu perských šlechtických rodin, o nějaké královně Vašti nebo Ester není žádný záznam.

Děsivé události popisované v knize Ester jsou typově v souladu s tím, co se po vraždě krále Xerxa událo. Hybatelem a vražedníkem byl Artabanus, velitel královské stráže. Po Xerxovi byl zavražděn i korunní princ Darius. Další syn, Artaxerxes, se však dokázal Artabanovi postavit. Pomohl mu generál Megabyzus, který Artabana zradil. Výsledkem byla záhuba Artabana a poprava jeho sedmi synů.

Připustíme-li, že kniha Ester nepopisuje historické děje, tak je pochopitelná otázka, co tedy popisuje, a proč je v Bibli. Co popisuje, mi přijde poměrně jasné. Popisuje vznik antisemitismu. O nějakém velkém pronásledování Židů z dob tehdejší perské říše přitom není zpráv. Rozumím tomu tak, že pisatel knihy Ester zachytil tendence, které se plně rozvinuly až později. To není neobvyklý jev, že zárodky něčeho, co bude v budoucnu hrát velkou roli, jsou zachyceny a rozvinuty jasnozřivým pozorovatelem v samých začátcích. Třeba Ciolkovskij a kosmonautika nebo Lady Ada Lovelace a programování.

Zatímco u proroka Daniela šlo o konkrétní jedince, kteří nesklonili své koleno, Haman svou nenávist rozšířil na celý národ. Používá slova, která pak po něm opakují antisemité všech dob: Je tu jeden lid, roztroušený a oddělený mezi národy po všech krajinách tvého království. Jejich zákony jsou odchylné od zákonů všech národů a zákony královskými se neřídí. Proto není pro krále výhodné, aby je ponechal na pokoji. Uzná-li král za vhodné, nechť dá písemný příkaz, aby je zahubili. A následně Haman vypočítává, co to vše přinese královské pokladnici. Velmi „moderní“.

Z čeho pak úplně mrazí, je „modernost“ obojakosti, jak o ní čteme v deuterokanonickém rozšíření knihy Ester, uvedeném v Septuagintě. Tam král sděluje: ... rozhodl jsem se, ne sveden smělou mocí, ale jednaje vždy co nejmírněji a s laskavostí, že budu spravovat životy poddaných za všech okolností bez bouří, že obnovím v království pořádek a bezpečnost... Po tomto laskavém úvodu stojí: ... Haman nás upozornil, že ve všech kmenech po světě je přimíšen jakýsi nepřátelský lid... v nepřátelském smýšlení proti našim zájmům se dopouští nejhorších zločinů, takže království nemůže dojít klidu.

Knize Ester rozumím jako vybídnutí k naději, že i přes tu obrovskou nenávist, které Židé museli a musí čelit, lze nalézt z úkladů nepřátel východisko. Vyžaduje to informovanost, odvalu a důvěru, že si lze naklonit vládnoucí moc. Duchovně takový návod příliš nevypadá. Duchovní rozměr v příběhu ale přítomen je. Antisemitismus je duchovní mocnost, které jsme povoláni čelit. Rozhodnutí nesklonit své koleno před modlou dlouho nevydrží, nemá-li člověk ve svém nitru duchovní

oporu. Půst, v příběhu tak zdůrazňovaný, je způsob, jak vystoupit z koloběhu všedního dne a upřít vnitřní zrak a naději za jeho hranici. To, že v knize Ester není zmíněn Hospodin, odedávna dráždilo. Čtu to tak, že za tím zdánlivě civilním východiskem je hluboké přesvědčení a důvěra, že Hospodin svůj lid neopustí.

Kniha Ester ovšem odedávna dráždí i jinak. Mnoha křesťanským vykladačům umožnila, aby dali průchod své, často snad i nereflektované, nechuti vůči židovstvu. V jedné respektované výkladové řadě z počátku dvacátého století (L. B. Patton; v International Critical Commentary) například stojí: V knize není jediná kladná postava. Ester, aby dosáhla moci a bohatství, se zařadí do zástupu panen, které usilují o to, být královnou konkubínou... Skrývá svůj původ, je nemilosrdná vůči padlému nepříteli. [Následuje obdobně negativní charakterizace Mordokaje.] A to vše autor knihy vypráví s nelíčeným souhlasem. Morálně Ester stojí pod úrovní jiných postav Starého zákona. Ranné křesťanství pro ni nemělo využití. V kontrastu s tím se kniha těšila velké oblibě v pozdním judaismu.

A takových komentářů, které jsou slepé vůči hrůze antisemitismu, je mnoho. Náš milovaný Martin Luther ve svém zklamání, že reformace nepřivedla Židy ke křesťanství, netajil, že má ke knize Ester velkou nechuť. Vyjádřil se, že by si přál, aby ta kniha vůbec neexistovala, protože „příliš židuje“ a je plná pohanské zloby.

Násilí ve Starém zákoně je problém. To je pochopitelné. Osobně se s tím problémem vyrovnávám většinou tak, že to beru jako zprávu o moci hříchu. Že hřích sám od sebe nezmizí. Že je třeba se mu postavit radikálně, tedy jít ke kořenům. Co to v kterém konkrétním biblickém místě znamená, máme, myslím si, hledat. Jestliže Ester, podnícená dotazem krále, žádá o prodloužení možnosti zabít nepřátele Židů o jeden den v hlavním městě, tak to nemusíme číst jako zprávu o její pomstychtivosti. Čtu to jako zprávu o tom, že nenávistnou útočnou ideologii je třeba v jejím centru potírat se vši důsledností. To jistě nezaručuje trvalý úspěch. Pro danou dobu a dané uspořádání společnosti to však může být jediný rozumný postup.

Máme za sebou dvacáté století. Plně dobré vůle těch, kteří hledali mír a relativizovali zlo rodící se v myslích těch, kdo se považovali za věrozvěsty nových pořádků, v nichž mají být osvobozeni ti, kteří trpí (často smyšleným) útlakem. Hlásalo se osvobození, které ke svému dokonání potřebuje potříit nepřítel, vymýtit ho. Válka na Ukrajině ukazuje, že ten vzorec dobré vůle podceňující moci zla se stále vrací. Lidské konání je vždy plné sporných momentů. Vždy se mělo/mohlo udělat něco lépe. Vždy je spousta nelásky, předsudků, neporozumění. Přesto ale jsou v tom kaleidoskopu lidských nedokonalostí a selhání rozdílů. Zdroje opravdu masivní nelítostnosti a ukrutnosti jsou, podle mého pevného přesvědčení, duchovní povahy. To jsou ty nadzemské moci zla, o kterých mluví apoštol Pavel. O tom, jak se projevují v osobních životech, mluvila ve svém nedávném kázání a následném povídání sestra farářka Glancová.

Potíž je, že my na duchovním mocnosti příliš nedáme. Asi by bylo potřeba leccos přenastavit. Něco tímto směrem snad nedávno naznačil i bratr farář Pechar, když hovořil v kázání o potřebě prorocství. K povaze prorocství patří, že ho nelze jednoznačně zařadit a nezpochybnitelným způsobem obhájit. To se týká i duchovního rozpoznání nebezpečnosti určitých hnutí a postojů, byť třeba o tom nebezpečí mluvíme zcela racionálně. Příklad: Rádl povahu nacismu rozkryl hned na počátku třicátých let, Pekař nikoliv. Oba byli příznivě nakloněni křesťanství, Pekař s nepochybně větší historickou erudicí.

Co se týče Ruska, tak pro Evropu, včetně mnohých z nás, bývá svodem fakt, že od Ruska, či přesněji od ruské kultury, se očekává inspirace, která by nám pomohla léčit naše deficity. Těmi deficity myslím nedostatečnou spiritualitu a posedlost efektivitou a ziskem. Částečně to může být i oprávněné – velkorysost a pohostinnost, se kterou se člověk v Rusku může setkat, bývá odzbrojující a usvědčující. Jenomže, někde vedle toho tam hoří neutuchající plamen šíroce sdílené nutkavé touhy po velikosti vlastní země, vlastního národa, který je živěn poleny a polínky skutečných a domnělých ublížení ze strany Západu. Pro mě, tak jak jsem Rusko poznal, jde o duchovní skutečnost. To samozřejmě nelze dokázat. Dokazování je možné tam, kde jevy je možné rozložit, rozcupovat na prvočinitele, a pak zase skládat.

Bylo by nesmyslné knihu Ester vnímat jako pobídku k zabíjení. To snad ani nikdy nikoho rozumného nenapadlo. Poučení z knihy Ester se však myslím nabízí. Jaké, to už nechám na vás.

Aleš Drápal

ÚVAHY NAD ÚVAHAMÍ 3

Jak bylo řečeno v minulých číslech, text níže vznikl pro potřeby vedoucích na letním táboře Pecka. V rámci ranní modlitebky zazněla uvedená píseň a četl se vybraný žalm, poté následovalo zamyšlení, založené na knize C. S. Lewise „Úvahy nad Žalmy“, kterou vřele doporučujeme vaší pozornosti (jako koneckonců všechny knihy tohoto autora). Přímé citace jsou v uvozovkách, v závorce uvádím stranu dle vydání z r. 2015. Dnes nás čeká další obtížné téma, protože ta lákavější si autor (tak jako vybrané dobroty z talíře) nechává nakonec.

Proklínání

- Písně: Bojujte, bojujte dál
- Četba: Žalm 109

Minule jsme se zamýšleli nad žalmy o Božím soudu. Jednou věcí, která s tímto typem žalmů souvisí a pro křesťana je obtížná na vypořádání, je fakt, že do touhy po spravedlnosti se často míchá touha po pomstě. Z některých pomstychtivých žalmů, jako je přečtený Ž109, sálá strašný žár nenávisti. Jiné pasáže jsou spíše komické, někdy ale v těch nejkrásnějších žalmech hodně rušivé. („Prostíráš mi stůl před zraky protivníků“ v Ž23.) V jinak krásném Ž137 člověka zděsí drcení hlav babylonských nemluvnat. Co s tím? „Nesmíme podlehnout domněnce, že pomstychtivá nenávist musí být nějakým způsobem dobrá, když je v Bibli.“ (str. 27) Vždyť je mnoho i starozákonních pasáží, které pomstu zapovídají a důrazně nabádají k tomu nechat trest v Božích rukou. Jak se tímto oříškem vypořádal C. S. Lewis?

V první řadě zjistil, že tato zlořečení jsou svým způsobem zajímavá. Je to zlost, vyjádřená svobodně, bez předstírání, beze studu. To nám může pomoci lépe si přiznat své vlastní emoce, které někdy rafinovaně skrýváme. Třeba když se nám do zdánlivě zbožného „ponechání místa pro Boží soud“ mísí přání, aby byl Boží trest pokud možno co nejpřísnější. Nebo se můžeme sebekriticky najít v žalmistově nekonečném přežvykování nějaké křivdy. Ale C. S. Lewis napadlo nejdřív něco jiného. V žalmistově hněvu a zášti lze také vidět hněv těch, vůči kterým jsme se provinili my (a kteří ho třeba nedali znát díky svému sebeovládání nebo v rámci dodržení společenských konvencí). A tak bychom k hříchu samotnému měli přičíst ještě pokušení podlehnout hněvu a pomstychtivosti v srdci toho, komu jsme ublížili, za které máme také svou zodpovědnost. „Běda světu, že svádí k hříchu! Svody sice nutně přicházejí, ale běda tomu, skrze koho přijdou.“ Opuštění (či spíš odpouštění), je těžké! „Někdy musí člověk sedmdesátkrát sedmkrát odpustit ne 490 křivd, ale znovu a znovu tutéž.“ (str. 29) Nezapomínejme na ty, kteří musí znovu a znovu odpouštět nám.

Dalším zajímavým postřehem C. S. Lewise je to, že takovou pomstychtivost nachází v Bibli spíš, než ve starověké pohanské literatuře. Byli snad Židé horší než pohané? V jistém smyslu možná ano, ale jejich pád je horší, protože padají z větší výšky. (Nejhorším pádem vůbec je pád Satanův.) V žalmistově děsivé (a jak jsme říkali, jistě nepřijatelné) pomstychtivosti je trochu spravedlivého rozhořčení. Zuří často ne jen kvůli tomu, že bylo ublíženo jemu, ale kvůli bezpráví a kvůli utrpení druhých. Vyjadřuje tak vlastně lepší pochopení dobra a zla. C. S. Lewis popisuje své zděšení nad tím, když za 2. sv. války jel v kupé s mladými branci, kteří zcela bez jakéhokoliv pohoršení mluvili o tom, že zprávy o nacistických zvěrstvech jsou jistě jen propaganda ospravedlňující jejich naverbování. Jak jim mohla taková domnělá křivárna nevadit? Tváří v tvář takové morální netečnosti snadno pochopíme Lewisovo přesvědčení, že žalmistův hněv a touha po odplatě „je lepší symptom, který však vede k závažnějšímu hříchu. Povzbuzuje totiž člověka, aby své nejhorší vášně považoval za posvátné, aby k vyjádření svých emocí nebo názorů zjevně nebo

skrytě dodal: Toto praví Hospodin.“ (str. 34) C. S. Lewis dodává, že toto bychom (spíš než klení) měli považovat za „braní Božího jména nadarmo“. „Člověk, který zvolá ‚Zatracená židle!‘, si rozhodně nepřeje, aby předmět, který proklíná, získal nesmrtelnou duši a pak byl poslán do věčného zavržení.“ (str. 35)

„Židé v tomto ohledu hřešili víc než pohané nikoliv proto, že by snad byli dále od Boha, nýbrž proto, že mu byli blíží. ... Vždyť vidíme, že i přes všechno své hrozné zlořečení jsou tito staří básníci v jistém slova smyslu blízko Bohu. V jejich verších zaznívá něco z Božího hlasu, třebaže je to ohavně znetvořeno oním nástrojem, kterým je člověk. Věříme, že Bůh se dívá na jejich nepřátele jinak než oni: ‚Nepřeje si smrt hříšníka.‘ Není však pochyb o tom, že chová vůči hříchu těchto nepřátel právě takové nesmiřitelné nepřátelství, jaké vyjadřují žalmisti. Nesmiřitelné? Ano, jenže ne vůči hříšníkovi, nýbrž vůči hříchu. Ten nebude tolerován, nebude odpuštěn, nelze s ním uzavřít žádnou smlouvu. Ten zub je nutno vytrhnout a tu pravici amputovat, má-li být člověk zachráněn. V tomto smyslu má neoblomnost žalmistů mnohem blíží k určité stránce pravdy než řada moderních postojů, které jejich zastánci mohou omylem považovat za křesťanskou lásku. Má k ní očividně mnohem blíží než naprostá morální netečnost oněch mladých vojáků. Má k ní blíží než pseudovědecká tolerance, která veškeré zlo redukuje na neurózu (i když samozřejmě některé zjevné projevy zla jsou tohoto původu). Je v ní dokonce stopa zdravého rozumu, který postrádala stará žena, jež předsedala soudu pro mladistvé a která – sám jsem to slyšel – vykládala mladým chuligánům, usvědčeným z dobře naplánované loupeže (kořist už prodali, a někteří z nich byli recidivisty), že prostě musí přestat dělat takovéhle ‚hloupé rošťárny‘. Na pozadí tohoto všeho slouží ony hrůzostrašné části žalmů jako připomínka toho, že ve světě existuje něco jako špatnost a že ji (jestliže ne její pachatele) Bůh nenávidí. V tomto smyslu, jakkoli je pokřivení způsobené lidským činitelem nebezpečné, k nám Boží slovo promlouvá i z těchto veršů. Můžeme však tyto hrozné žalmy kromě toho, že se z nich poučíme, využít také v našem duchovním životě? Domnívám se, že ano, ale tomuto tématu se musíme věnovat až v některé pozdější kapitole.“ (str. 35–36)

Pane Bože, prosíme, pomoz nám, abychom ani svým nepřátelům nepřáli zlé, abychom dokázali rozlišit hřích a hříšníka, abychom byli nesmiřitelní ke zlu, a přesto se učili tvou lásce ke každému a tvé schopnosti odpouštět. Prosíme za všechny, kterým jsme sami ublížili, pomoz jim překonat hněv, zášť a nenávisť, které jsme svým hříchem způsobili. Dej nám, prosím, rozeznat oprávněné rozhořčení od sebestředné zášti a uč nás to první správně usměrnit a to druhé přemoci. Amen.

DOPIS OD NEPÁLSKÉ STUDENTKY

Draží přátelé z církve,

já, Eashika Kunwar, studentka teologie na NBC vám piší tento dopis, abyste věděli, jak studuji.

Původně jsem vám chtěla poslat kopii svého vysvědčení, ale neměla jsem možnost to poslat, protože tento dopis musel kvůli ceně mít jen jeden list papíru.

Svůj první semestr jsem skončila s dobrým výsledkem. A i nyní v druhém semestru pokračuji dobře, i když to pro mne není lehké. Ale postupně se zlepšuji ve studiu Bible a zlepšuje se také můj spirituální život. Nejvíce potíží pro mne vzniká kvůli mé nedostatečné angličtině, což jsem měla už při příchodu na školu. Je pro mne těžké se učit cizí jazyky.

Ale opravdu se chci snažit ze všech sil, abych školu řádně dokončila!

Velmi vám děkuji za vaši pomoc, jsem tak ráda, že vás mám. Především děkuji Bohu za to, že mi vás dal, abyste mi dopomohli k teologickému studiu, po kterém jsem toužila a modlila se za to.

Děkuji vám nejen za vaši finanční pomoc, ale i za povzbuzení, které jsem četla ve vašem dopise.

Doufám, že mne budete mocí podporovat i dále a také se za mně modlít v následujících dnech.

Já budu také.

Eashika Kunwar

POZVÁNKY, OHLÁŠKY..

Adventní biblická

Začátek adventu již několik let přináší mezigenerační setkání v rámci biblické hodiny. Biblické úvahy střídají méně obvyklá témata i širší prostor pro společné povídání. Letošní téma zní: Z pera branických evangelíků.

Tipnete si, kolik je v našem sboru autorů beletrie, poezie či naučných textů? Přijďte si svůj odhad ověřit ve středu 30. listopadu od 18 hod. do Evenu. Čeká vás pestrá ochutnávka literární tvorby členů našeho sboru – z dob současných i dřívějších, rozhovory, drobné občerstvení a hlavně první vyhlížení příchodu Spasitele, Pána Ježíše. Protože právě díky Němu máme tolik darů, včetně těch spisovatelských. Pozvete-li své přátele, tím lépe. ☺

Lenka Pecharová

Koncert Tomáše Najbrta v Evenu

Poslední listopadový den vystoupí v Evenu Tomáš Najbrt, v ČCE známý autor písní z Evangelického zpěvníku a ze „Svítáku“, kytarista, hudební pedagog, bývalý církevní kantor, skladatel a písničkář.

Nechejme se překvapit, jestli také coby multi-instrumentalista přijde kromě kytary ještě s dalšími hudebními nástroji...

S čím ale Tomáš přijde určitě, je jeho nedávno vydané CD, které představí u nás v Braníku. „*Tak ti to nesu, milý Pane, slzy i tance, zpěv i bol – pěkně do rance poskládané, korálky, perly, staniol...*“ zpívá se na albu, jehož název zní stejně jako poslední tři slova v úryvku.

Co všechno Tomáš předkládá Pánu v písních a verších, to si můžeme poslechnout **ve středu 30. listopadu** po biblické hodině (19.30).

A možná zbude čas i na příběhy Tomášových písní v novém Evangelickém zpěvníku a na trochu toho povídání.

Srdečně vás zveme!

Ester Brandejsová

Z ohlášek

Rádi bychom měli o Vánocích v kostele adventní věnec, jakkoli pro letošek bude výjimečně menší než obvykle. Máte-li možnost sehnat jedlové větve, kontaktujte Jarku Pecharovou*, která koordinuje výrobu.

S předstihem oznamujeme, že součástí vánoční výzdoby našeho kostela bude opět perníkový betlém**. Chcete-li se připojit výrobou nějaké figurky, stáje či čeho jiného, kontaktujte Lenku Pecharovou***, která koordinuje výrobu.

KŘESŤANŠTINA...o

... je setkávání zvědavých lidí všech generací. Téma je předem dáno, přednášející je taktéž předem znám.

Schází se nás v současnosti přibližně patnáct ve věku od osmi do osmaosmdesáti let (věkové rozpětí není předem stanoveno ☺).

Na posledním setkání nám Vlasta Urbánková velice poutavě vyprávěla o pojetí víry našich starších bratří a o Talmudu. Na závěr jsme se všichni pomodlili velice příhodnou modlitbu, která je Talmudem připisována k Novému roku (a ten křesťanský nám za týden započne):

Dej, Pane Bože náš, bohabojnost všem svým tvorům a bázeň svou všem, jež jsi stvořil. Kéž veškeré dílo tvé tebe se bojí a všechno stvoření tobě se klaní. Kéž spojí se všichni v jeden svaz v plnění vůle tvé celým srdcem. Tak jako víme my, Pane Bože náš, že tvá je všechna vláda, že všechna moc je v ruce tvé, v tvé pravici všechna síla a bázeň jména tvého nade vším, co jsi stvořil.

Bože náš a Bože našich předků, buď veškerému světu králem v celé své slávě, opěvován pro nádheru svou celou zemí, velebnost svou zjev všem pozemčanům! Aby pochopilo všechno tvá dílo, že ty jsi je udělal, aby poznali všichni tví tvorové, že ty jsi je stvořil; aby řeklo vše, co duši má v chřtípí: „Bůh Izraele je králem a všude je jeho království!“

Celý program si můžete poslechnout na Youtube* a pokud patříte také mezi zvědavé, přijďte mezi nás.

Jarka Pecharová

*) Jarka Pecharová: ☎ 739 244 832, ✉ pecharca@seznam.cz

**) Více na našich stránkách: branik.evangelnet.cz/novinka/pernikovy-betlem

***) Lenka Pecharová: ☎ 721 478 196, ✉ pechle73@seznam.cz

*****) youtu.be/4TIYMebPeFk

... A TADY JE STÁLE KRAKONOŠOVO

aneb další fotografie k článku ze stran 5/6

V rozhovoru *Hádej s kým* byli tentokrát zpodobáni manželé Markéta a Štěpán. Příjmení nechtěli uvést, byť je všichni známe a máme je rádi.

KONTAKTNÍ INFORMACE

ÚŘEDNÍ HODINY FARÁŘE JAROSLAVA F. PECHARA
po předchozí domluvě

SBOR ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ
Modřanská 1821/118, 147 00 Praha 4 – Braník
Telefon: 739 244 833, 244 461 037
E-mail: branik@evangnet.cz

ČÍSLO ÚČTU: I35027438/2010

Variabilní symboly:

111 křesťanská služba

222 salár

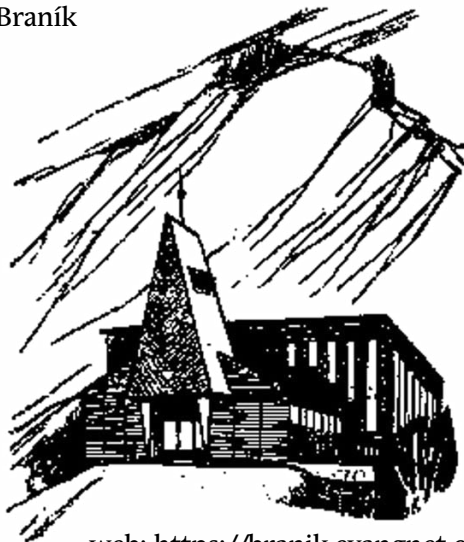
333 dar

444 Jeronýmova jednota

555 nepálský student

888 rekonstrukce kostela (plyn...)

999 úpravy sálku a zahrady pro děti

web: <https://branik.evangnet.cz>

PRAVIDELNÝ SBOROVÝ PROGRAM

na 2. straně časopisu

BRÁNA

měsíčník pro členy a příznivce sboru ČCE Praha-Braník

XXVIII. ročník, číslo 11/listopad 2022

Vychází zpravidla třetí neděli v měsíci.

Redakce: Jarka Pecharová, Eva Friedrichová, Alžběta Slabá,
Jitka Slavíčková, Petr Bísek

Sazba: Miloš F. Pechar, kesolim@seznam.cz

Korektury: Pavlína Kroužková, David Navara, Jarka Čierná, Jiří Holý

Archiv časopisu: <https://branik.evangnet.cz/zivot-sboru/brana>

Redakční uzávěrka časopisu je ve čtvrtek po prvním pondělí v měsíci.

Příspěvky posílejte e-mailem: branicka-brana@evangnet.cz.

Autorům děkujeme za články i fotografie.

Dřevěný evangelický kostel pod Branickou skálou
vás jako každoročně zve na (ně)tradiční vánoční hru
s desítkami dětských herců a zpěváků!

JAK UZDRAVIT LIDSKÉ SRDCE

Neděle 18. prosince 2022

premiéra ve 14.00, repríza v 16.00; trvá cca 60 min.

**Zbrusu nové představení pro malé i velké
k tomu nové písničky, které si můžete zazpívat s námi**

Vstupné dobrovolné

Kostel Českobratrské církve evangelické

Modřanská 118, Praha 4 - Braník

Tram/bus do zastávky Přístaviště

Autem – parkování 50 m od kostela

<https://branik.evanonet.cz>